

На основу чана 37 Пословника о раду Градског већа (Службени гласник града Лесковца бр11/09), Градско веће града Лесковца је на 34. седници (број 061-16/09-01) одржаној 30. јула 2009. год усвојило Програм контроле и смањења популације паса и мачака на територији града Лесковца

ПРОГРАМ КОНТРОЛЕ И СМАЊЕЊА ПОПУЛАЦИЈЕ ПАСА и МАЧАКА НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА ЛЕСКОВЦА

Садржај

УВОД	2
ОСНОВЕ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОГРАМА	3
РАЗЛОЗИ ЗА ПРИМЕНУ ПРОГРАМА	5
САДАШЊЕ СТАЊЕ и ОЦЕНА	7
ПРЕДЛОГ РЕШЕЊА.....	7
НОВО ПРИХВАТИЛИШТЕ.....	7
СЛУЖБА ЗА РАД У ПРИХВАТИЛИШТУ	8
СТАТУС СЛУЖБЕ ЗА РАД У ПРИХВАТИЛИШТУ	9
ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН	10
ПРЕДЛОГ ДИНАМИКЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОГРАМА.....	11
ОБРАЗЛОЖЕЊЕ.....	12
ЗАКЉУЧАК	13

УВОД

Велики број напуштених (паса/мачака) на улицама нашег града, насељених места и поља, резултат је напуштања кућних љубимаца од стране њихових власника. Сада већ бивши кућни љубимци препуштени су сами себи у борби за голи живот, а као последица тога долази до неконтролисаног размножавања, чиме се већ постојећи број напуштених животиња повећава.

Узрок овом проблему су лоше навике људи и тешка економска ситуација грађана, који због недостатка средстава за обележавање и вакцинацију, прибегавају избацивању паса на улицу.

Због тога је неопходно:

1. применити важеће одредбе Закона
2. стимулисати мере за стерилизацију, вакцинацију и обележавање паса
3. изградити ново прихватилиште задовољавајућих капацитета
4. подћи радне капацитете службе за зоохигијену.

Применом ових одредби у пракси, стичу се услови за санкционисање несавесних и неодговорних власника кућних љубимаца, који продукују проблем. Такође је потребно повећати хигијену у насељеним местима, како би се смањила могућност прехрањивања напуштених паса на улици који могу да буду агресивни, што је потенцијална опасност за људе, децу и домаће животиње.

Терминологија:

Напуштен је сваки пас који се нађе на јавном месту без надзора власника и који није регистрован и обележен у складу са законом.

Луталица је пас који се нађе на јавном месту без надзора власника, а исти је обележен уградњом микро чипа или тетовираним бројем, те је на основу тога могуће пронаћи његовог власника.

Локална самоуправа је по закону надлежна за решавање овог проблема . Први корак је израда **ПРОГРАМА КОНТРОЛЕ И СМАЊЕЊА ПОПУЛАЦИЈЕ ПАСА ЛУТАЛИЦА** у складу са специфичностима средине.

Да би Програм био успешан, неопходна је сарадња надлежног Министарства, Локалне самоуправе, комуналног предузећа, ветеринара, удружења за заштиту животиња и грађана.

ОСНОВЕ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОГРАМА

Основе за реализацију програма чине следећи елементи:

- **ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА** је прописала ефективне, превентивне мере које се односе на: регистрацију и обележавање паса, вакцинацију, одговорност власника, забрану напуштања кућних љубимаца и поступке са напуштеним животињама.
(надлежност - Министарство)

- **РЕГИСТРАЦИЈА И ОБЕЛЕЖАВАЊЕ** свих кућних љубимаца је кључна превентивна мера, којом је олакшан надзор над њиховим кретањем, трговином, превозом, односно проналажењем изгубљених, напуштених и отуђених љубимаца. На тај начин сваки пас би био евидентиран и знао би се његов власник.
(надлежност - Министарство и ГРАД Лесковац, ветеринраска станица)

- **СТЕРИЛИЗАЦИЈА** је најефикаснија мера којом се смањује број луталица, регулише бројност популације у прихватиљима, као и неконтролисана репродукција напуштених паса
(надлежност - Министарство, ГРАД Лесковац, Фондови, средства донација, Ветеринраска станица)

- **ИЗГРАДЊА НОВОГ ПРИХВАТИЛИШТА** – Ново прихватиљште мора бити опремљено, а запослени обучени за хумано хватање животиња, као и за рад са животињама у прихватиљшту. Животиње се из прихватиљшта враћају власнику уз надокнаду трошкова, удомљавају или уступају другим прихватиљштима и азилима удружења за заштиту животиња.
(надлежност - Локална самоуправа, Комунално предузеће, Друштво за заштиту животиња, грађани).

- **ПОДИЗАЊЕ КАПАЦИТЕТА СЛУЖБЕ ЗА РАД У ПРИХВАТИЛИШТУ И ЗООХИГИЈЕНИЧАРСКЕ СЛУЖБЕ** - Члан. 46 Закона о Ветерини предвиђа обавезу локалне самоуправе да на својој територији организује службу која обавља послове хватања и збрињавања напуштених животиња у прихватиљште за животиње. У смислу подизања капацитета треба посебно обратити пажњу на:

- техничку опремљаност службе за хватање, превоз, лечење и збрињавање
- обученост радника
- смештајне капацитете (основни законом предвиђени услови)

(надлежност - Локална самоуправа, Комунално предузеће, Друштво за заштиту животиња, грађани).

- **УДОМЉАВАЊЕ** паса из прихватиљшта је најхуманији начин збрињавања напуштених животиња. Све животиње које се дају на удомљавање морају бити вакцинисане, стерилисане и обележене.
(надлежност - Удружење за заштиту животиња).

- **САРАДЊА** свих учесника у ланцу решавања проблематике паса луталица, и преузимање одговорности са свој део извршења програма.
(надлежност - Министарство, Локална самоуправа, комунално предузеће, ветеринар, удружење за заштиту животиња и грађани).

- **ОБРАЗОВАЊЕ И ИНФОРМИСАЊЕ** - циљеви образовања и информисања су упознавање власника паса, као и грађана са особинама и потребама паса, сопственим мотивима држања паса, законским обавезама власника паса. Поред тога грађанство се мора упознати са елементима **Програма контроле и смањења популације паса луталица** у циљу бољег разумевања права и одговорности свих учесника у ланцу решавања проблема, а нарочито обавеза власника паса.

(надлежност - Удружење за заштиту животиња, служба информисања локалне самоуправе, сви локални медији, просветно школске установе у општини, удружење за заштиту животиња, кинолози, еколошка удружења..).

- **ЕУТАНАЗИЈА** је најнеефикаснија мера контроле и решавања ове проблематике по препоруци ветеринара, једино над агресивним и неизлечиво болесним животињама.

(надлежност - Ветеринарска станица)

- **ФИНАНСИРАЊЕ** - да би програм у целости био реализован потребно је предвидети и обезбедити финансијска средства за рад служби и функционисање прихватилишта, као и за превентивне мере (обележавање, вакцинација и стерилизација). –

- Буџет локалне самоуправе,
- средства из Министарстава,
- средства из донација...

Одговорност за реализацију свих тачака Програма пада на терет ГРАДА Лесковца, а спровођење конкретних мера из овог Програма који се односе на рад службе и прихватилишта пада на терет ЈКП „Комуналац“ Лесковац.

РАЗЛОЗИ ЗА ПРИМЕНУ ПРОГРАМА

Овај Програм је настао као резултат неслагања са досадашњим начином решавања проблема паса луталица. Циљ је хуманији и савременији приступ решавању овог проблема, у складу са важећом регулативом, као и са правном регулативом.

Основни разлози за примену програма су:

- **СОЦИЈАЛНО-БЕЗБЕДНОСНИ** - смањење напада на грађане као и узнемиравање јавног реда и мира.
- **ЕКОНОМСКА ОПРАВДАНOST** - трошкови постојања прихватишта и службе временом би се вишеструко исплатили - наспрам трошкова које би Локална самоуправа морала да плати у случају одштетних захтева грађана
- **ЗДРАВСТВЕНИ** - спречава се ширење и преношење заразних болести као и болести које су заједничке људима и животињама(зоонозе).
- **ХИГИЈЕНСКО - ЕКОЛОШКИ** - спречава се растурање чврстог отпада и смећа из контејнера, канти, и депонија, избегава се прљање улица, јавних површина и дечијих игралишта
- **ЕСТЕТСКИ** - лепши изглед града и насељених места, како за грађане тако и за туристе.
- **ХУМАНИ ОДНОС ПРЕМА ЖИВОТИЊАМА** - хумано поступање са животињама је мера у интересу и људи и животиња
- **ЕДУКАТИВНИ** – изградњом новог прихватишта Град Лесковац добија нови простор за разне едукативне програме намењене подизању укупне свести грађана, нарочито деце о проблемима паса луталица.

Локална самоуправа, свесна своје одговорности и законске обавезе када је у питању решавање ове проблематике сагледавајући целокупну палету могућих решења, а у циљу да се понаша одговорно и тако утиче на смањење и контролу бројности паса/мачака **израдила је овај Програм** и потрудиће се да се исти у пракси спроведе.

Законске основе

1. Закон о добробити животиња,
2. Закон о ветеринарству службени гласник
3. Закон о заштити животне средине,
4. Кривични закон,
5. Закон о државној управи и локалној самоуправи,
6. Закон о јавном реду и миру,
7. Закон о планирању и изградњи,
8. Закон о комуналним делатностима
9. Правилник о начину нешкодљивог уклањања животињских лешева и отпадака животињског порекла и о условима које морају да испуњавају објекти и опрема за сабирање, нешкодљиво уклањање и утврђивање узрока угинућа и превозна средства за транспорт животињскох лешева и отпадака животињског порекла Одлука о о условима за држање животиња на Општине Лесковац Сл. Гл. БР.9 од 11/2003
10. Одлука о изменама и допунама одлуке о условима за држање животиња на територији општине Лесковац БР.3 од 04/2008

11. Правилник о обележавању паса и вођењу евиденције о обележеним псима
службени гласник РС бр.91/2005

Уз важеће прописе коришћене су и консултације са инспекцијским службама, ветеринарском станицом, удружењима за заштиту животиња. За израду овог документа је коришћен Локални еколошки акциони план (ЛЕАП) и Стратегија одрживог развоја општине Лесковац.

Приликом израде овог Програма сагледана су искуства и пракса у решавању ове проблематике у Суботици.

САДАШЊЕ СТАЊЕ и ОЦЕНА

Садашње стање решавања проблема неодрживо и незадовољавајуће. Проблем прекомреног броја паса луталица ранијих година је решаван повременим акцијама ловаца- убијањем паса луталица на улицама града и насељених места.

Променом Законских прописа и забраном убијања животиња задњих неколико година проблем се увећао. Овај проблем увећан је и постоји услед несавесног поступања грађана који остављају животиње без старања.

Изграђено постојеће прихватилиште нема капаците за прихват свих напуштених паса/мачака. Прихватилиште које је смештено у атару села Турековца, на имању ДП пољопривреда. Ово прихватилиште тренутно има дозволу за рад.

Тренутно постојећа служба Зоохигијене и служба за рад у прихватилишту функционише у оквиру ЈКП „Комуналац“. Прихватилиште је у власништву Града Лесковца а додељени је на управљање ЈКП „Комуналац“. У општини Лесковац постоји служба која се бави хватањем и збрињавањем напуштних животиња у прихватилишту, али са недовољним бројем извршиоца, неадекватном опремом за хватање и недовољним капацитетима за прихват.

ПРЕДЛОГ РЕШЕЊА

Програм се састоји из седам фаза које се могу третирати као одвојени пројекти. Реализацији свих пројеката треба да претходе усвајање пратећих одлука надлежних органа Града, и синхронизација напора надлежних градских служби као и заинтересованих удружења грађана за реализацију програма.

1. Пројекат изградње прихватилишта нискобуџетном делта градњом
2. Пројекат масовног третмана власничких паса/мачака
3. Пројекат масовног третмана невластничких паса/мачака
4. Пројекат информисања и едукације грађана
5. Пројекат реудомљавања паса/ мачака
6. Пројекат санкционисања неодговорних власника у сарадњи са локалним (комуналном) и републичким (ветеринским) инспекцијским службама - по систему „од врата до врата“

У циљу обезбеђења одрживости ефеката поменутих пројекта треба подићи капацитете службе за хватање паса/мачака и рад у прихватилишту, набавити опрему за рад службе за рад у прихватилишту. Сарадњу са удружењима и иницијативама за заштиту животиња по питању реализације програма за смањење броја напуштених животиња подићи на максимални ниво; Обезбедити сарадњу са удружењима грађана, медијима, ветеринарским и другим службама, школама...; омогућити измену постојећих одлука, и доношење нових које регулишу ову област.

НОВО ПРИХВАТИЛИШТЕ

У сврху реализације Програма, као један од пројеката, биће изграђен објект-прихватилиште нискобуџетном делта градњом, по високим стандардима ЕУ за прихватање и безбедан боравак напуштених животиња.

Објект ће се налазити на подручју регионалне санитарне депоније „Жељковац“

2,5 км ван насељеног места Лесковац. У склопу ограђеног простора биће изграђено све потребно за хумани приступ решавању проблема паса/мачака у складу са важећом законском регулативом.

За потребе изградње и функционисања објекта обезбедити:

1. Водовод;
2. Фекалну канализацију
3. Пет стотина (500) боксова (у првој фази) за псе/мачке како би се могли раздвојити: болесни од здравих, мали од великих, агресивни од неагресивних, женке са младунцима и карантин за посматрање изолованих паса/мачака по налогу инспекције.
4. У дворишту изградити 20 објеката за смештај паса који могу слободно да се крећу у кругу прихватилишта.
5. Од прилазног пута депонији до објекта ће бити изграђен тврд асфалтни пут како би се могло наметано прићи објекту у свим временским приликама.
6. За прихватилиште обезбедити електрични прикључак, уредити осветљење круга објекта, као и прилазни пут
7. У оквиру објекта изградити простор за прегледе и интервенције ветеринара, за потребе преглед, чишћење од паразита, вакцинисање и обележавање паса/мачака;
8. Обезбедити простор за запослене раднике (пријемна канцеларија, трпезарија и купатило);
9. У објекту уредити просторију за припрему и чување хране за животиње, као и магацини за лекове, алат и остала потребна средства за рад.
10. До објекта је потребно довести телефон, али до довођења фиксне телефонске линије проблем ће се премосити мобилном телефонијом.
11. Обезбедити просторију где за потребе ветеринарских захвата чиме се постиже дугорочно решење и контрола популације незбринутих животиња.
12. Изградити надстрешницу, за потребе паркирања возила за превоз ухваћених паса/мачака.

СЛУЖБА ЗА РАД У ПРИХВАТИЛИШТУ

Да би се ова служба формирала, потребно је обезбедити следеће:

1. **Запослити раднике за рад у прихватилишту** у складу са потребама посла и систематизацијом ЈКП „Комуналац“
2. **Потребна опрема за хватање животиња** састоји се од:
 - Возила специјалне намене за превоз ухваћених паса/мачака
 - Кавези који се монтирају у возило за хватање приликом транспорта
 - Хватаљке
 - Оковратници и повотци (20 ком.)
 - Корпе за агресивне псе (20 ком.)
 - Мрежа која се користи за хватање паса на већем простору – дужине 10м и ширине 1,5 (најмање 2 ком.)
 - Мередов за хватање паса/мачака са дугачком дршком (минимум 2 ком).
 - Кожне заштитне рукавице са кожним навлакама – неопходне за хватање агресивних паса (минимум по један пар за сваког радника)
 - Заштитна одела које се користи за хватање агресивних паса – отпорно на

- уједи, појачано на подлактицама и подколеницама.
 - Замка за псе - за хватање паса којима се не може прићи.
 - Акумулаторски рефлектори на пуњење – преносни
 - батеријске лампе
 - Службени мобилни телефони
 - Рачунар са пратећом опремом (штампач, читач чипова)
 - Потрошни канцеларијски материјал
 - Стандардна радна обућа и одећа за запослене раднике (зимска и летња)
 - гумене чизме
 - Посебна колица за превоз угинулих животиња
 - Прскалица за дезинфиковање опреме и алата,(10 л. и 5 л)
 - Посебан фрижидер за патолошки материјал
 - Стерилизатор за инструменте
3. Када се грађанима враћају њихови ухваћени пси у случају наплате трошкова хватања и боравка пса у прихватилишту, потребно је обезбедити фискалну касу са пратећом опремом
4. Обука и заштита - Сви радници који буду радили у прихватилишту морају бити превентивно вакцинисани. Такође, морају проћи обуку за хватање напуштених паса и рад у прихватилишту. Обука ће се обавити у ЈП «Комуналац» у Лесковцу при коме ова служба функционише, као и у локалном друштву за заштиту животиња.

СТАТУС СЛУЖБЕ ЗА РАД У ПРИХВАТИЛИШТУ

За решавање овог проблема у Лесковцу формирана је служба при ЈКП «Комуналац». Поменута служба ће обављати све потребне послове око хватања и збрињавања напуштених животиња у прихватилишту, а на основу уговора закљученог између Града и ЈКП «Комуналац».

За опремање службе Град Лесковац мора обезбедити потребна средства, како би иста могла да функционише.

ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН

Потребна финансијска средства:

1. Средства за набавку горе набројане опреме за рад радника у постојећем прихватилишту- једнократно;
2. Изградња новог прихватилишта на Регионалној депонији „Жељковац“
3. Трошкови ветеринарског збрињавања и здравствене контроле ухваћених животиња (лекови, вакцинација, обележавање, лечење - по садашњем Закону потребан је уговор са ветеринарском станицом);
4. Трошкови личног дохотка и накнада за запослене раднике;
5. Трошкови обуке, као и здравствене заштите запослених (превентивно вакцинисање);
6. Трошкови исхране животиња у прихватилишту;
7. Материјални трошкови у прихватилишту (гориво, регистрација возила, струја, вода, комунална такса, телефон...);
8. Трошкови стерилизације, кастрације и еутаназије;
9. Одржавање опреме у прихватилишту (текуће и ванредно одржавање);
10. Набавка дезинфекционих средстава;
11. Трошкови за одржавање објекта;
12. Трошкови превоза и уништавања животињских лешева.

Приходи за финансијска средства:

1. Буџет Града Лесковац (евентуално средства из буџета републике)
2. ДОО „PWW Leskovac“
3. из делатности Прихватилишта
4. средства из донација

ПРЕДЛОГ ДИНАМИКЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОГРАМА

С обзиром на садашње стање, обимност проблематике и материјалне могућности предлажемо да се реализација Програма изведе у фазама.

Код фазног решавања треба строго водити рачуна о **приоритетима и законским обавезама**.

Приоритете и фазе реализације утврдиће **Градоначелник и Градско веће**.

Уговором о изградњи регионалне санитарне депоније ДОО „PWW Leskovac“ се обавезао да финасира изградњу градског прихватиштва.

У првој фази имплементације програма:

- покренути изградњу прихватиштва на простору Регионалне санитарне депоније
- обезбедити возило, запосити неопходан број додатних радника
- набавити минималну заштитну опрему како би постојећи азил наставио са радом
- превентивно вакцинисати нове раднике
- обавити обуку за рад у прихватишту
- покренути реализацију масовног третмана власничких паса/мачака
- покренути реализацију масовног третмана невластничких паса/мачака

Рок за завршетак прве фазе је 01. новембар 2009. године

У другој фази реализације програма:

- набавити недостајућу опрему за функционисање прихватиштва
- наставити реализацију масовног третмана власничких паса/мачака
- наставити реализацију масовног третмана невластничких паса/мачака
- покренути реализацију пројекта информисања и едукације грађана
- покренути реализацију пројекта реукомљавања паса/мачака
- покренути санкционисање неодговорних власника у сарадњи са локалним (комуналном) и републичким (ветеринским) инспекцијским службама - по систему „од врата до врата“

Рок за завршетак друге фазе је 01. новембар 2010. године.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

У општини Лесковац проблем паса луталица предстаља тему о којој се на разним форумима расправљало више година а која је кулминирала у последњих пар месеци астрономским одштетним износима на рачун Града.

Најизраженији проблем је у граду Лесковацу али је присутан и у осталим насељеним местима. На решавању ове проблематике нису предузимани значајнији дугорочни кораци.

У циљу дугорочног решавања ове проблематике се приступило изради пројеката прихватилишта за псе, а сама изградња прихватилишта је почела 2007. године.

У граду Лесковацу непостоји регистровано Удружење за права и заштиту животиња али постоји иницијатива за његово оснивање чији активисти су узели активно учешће у изградњи постојећег прихватилишта и његовом раду.

Фонд за заштиту животиња из Швајцарске, који су финансирали изградњу објекта заједно са Локалном самоуправом.

Изградњом постојећег прихватилишта решен је само део горе наведених проблема, али је поред изградње новог потребно спровести и Програм контроле и смањења популације напуштених животиња у Лесковацу и насељеним местима који подразумева: стерилизацију, обележавање свих паса на територији града, удомљавање ухваћених паса, едукацију становништва, путем средстава јавног информисања, предшколских и школских установа, сарадњу са ветеринрским службама и инспекцијама, друштвима за заштиту животиња, еколошким организацијама, кинолозима.

У реализацији Програма смањења броја напуштених животиња учествоваће радници ЈКП Комуналац (служба за рад у прихватилишту итд.), Иницијатива за права и заштиту животиња Лесковац (као и друга поменута и непоменута удружења), ветеринрска станица, ветеринрске инспекције, општинске инспекцијске службе, медији и грађани Лесковца и осталих насељених места.

Коментар образложења:

У сарадњи са удружењима за заштиту животиња и ветеринрском станицом у Лесковацу процењено је да на територији Града има око 16 000 паса, од којих су 1600 - напуштени пси. Остали су у домаћинствима и нису евидентирани (обележени).

Сваки неевидентирани пас или штене кога власник избаци на улицу постаје напуштен пас и представља опасност за грађане, а одговорност за последице његових напада на грађане и имовину пада на терет локалне самоуправе.

Обележавањем паса увећава се одговорност власника, који своје љубимце не могу олако избаци на улицу, а неодговорни власници ће сносити све материјалне трошкове за последице дела које направи пас (нападне особу, друге животиње...) као и трошкове хватања и збрињавања пса у прихватилиште.

Пракса у нашем окружењу је показала да се применом мера: обележавања паса, и стерилизацијом, удомљавањем, едукацијом грађана, драстично смањује број паса луталица. Применом свих ових мера из Програма капацитет будућег прихватилишта ће бити довољан на територији општине Лесковац. Први значајнији дугорочни резултати се могу очекивати крајем 2008. године. Све горе наведене мере предвиђене Програмом су неопходне како би се кроз време и едукацију

подигла свест о схватању одговорности (личне и материјалне) власника сваког пса и тиме отклонио узрок проблема.

ЗАКЉУЧАК

Ново прихватилиште треба да почне са радом најкасније до 01. 12. 2009. године до када је потребно обезбедити део недостајуће опреме и запослити раднике да би се Програм смањења број напуштених животиња почео спроводити у пракси.

За прву наредну седницу припремити нове и извршити измену постојећих одлука које се односе на услове за држање домаћих животиња, и третирања власничких и невластничких паса/мачака у смислу:

- да ће делатност хватања уличних паса и мачака обављати, за те послове обучена лица зоохигијенске службе Града, у чијем саставу ће бити и **активисти организације за заштиту животиња**
- да ће зоохигијенска служба ухваћене псе/мачке збринуту у карантин прихватилишта, након што изврши микрочиповање (које по Закону о ветеринарству иде о трошку општинског буџета по цени коју одредјује Влада РС , а **ако је власник познат онда о трошку власника**), и обавезну антирабичну вакцинацију (која иде , по Закону о ветеринарству о трошку републичког буџета), чишћење од енто-ектопаразита (ако је власник непознат о трошку општинског буџета или ако је власник познат, о трошку власника).
- Након 10 дана проведених у карантину где их редовито хране, чисте и дезинфикују простор, радници зоохигијенске службе и **активисти организације за заштиту животиња**, а ветеринар их свакодневно обилази и уписује објективни статус сваког пса/мачке у књигу: Објективни статус паса/мачака у карантину .
- Након истека 10 дана боравка у карантину ветеринарска служба стерилише псе/мачке, након 10 дана опоравка од оперативног захвата пси и мачке се смештају у делта азил, **до корисног реудомљења или до природне смрти** .
- Одмах по збрињавању у карантин, након хватања, ветеринар и/или ветеринарски техничар оне ветеринарске службе с којом зоохигијенска служба има уговор , прегледаће пса/мачку, уписати објективни статус у књигу- протокол Објективног статуса паса/мачака и очитати евентуално присуство микрочипа, те ће увидом у Централни регистар паса Републике Србије одмах сазнати адресу и број телефона власника микрочипованог пса и контактирати га. Власник ће или доћи да преузме пса или дати писану изјаву да не жели више бити власник, чиме се ово лице ставља на списак лица која су дужна уплаћивати на жиро рачун зоохигијенске службе месечну суму новца на име плаћања збрињавања- издржавања пса којег власник не жели или не може вратити својој кући - што је у складу са Законом о добробити животиња . Било да преузме пса/мачку, или да га се одрекне – грађанин се не може одрећи обавезе финансирања издржавања - републички ветеринарски инспектор дужан је (службена дужност) поднети прекршајну пријаву против оног лица чијег пса на улици ухвати зоохигијенска служба, а да то лице нема потврду да је огласило нестанак свог пса-мачке у законском року путем овлашћених органа.
- да ће зоохигијенска служба Града у сарадњи са организацијом за заштиту животиња користећи медије обавештавати грађане о псима/мачкама који се налазе у карантину прихватилишта , као и о микрочипованим – стерилисаним

од паразита очишћеним псима/мачкама , који су спремни за корисно реудомљавање и да ће **вршити едукацију грађана о пожељном односу према животињама.**

- да ће се, паралелно са стерилизацијом власничких и невластничких паса која се има одвијати о трошку буџета Града, по уговору са ветеринарским службама, одвијати нискобуџетна изградња делта прихватилишта-азила, у којем ће пси живети до корисног реудомљења или до своје природне смрти .
- да ће издржавање - набавку хране и ветеринарско лечење за псе који живе у азили плаћати власник пса/мачке, ако је он познат, а за псе непознатог власника, буџет Града.
- да ће власници који се у писаној форми изјасне да не желе стерилисати своје псе /мачке на тај начин себе ставити на списак пореских обвезника који подлежу плаћању будуће Градске таксе за држање нестерилисаних паса/мачака, чију годишњу висину ће одредити Град, као и тромесечној рутинској контроли инспекцијске службе (Градска комунална инспекција и републичка ветер.инспекција за добробит животиња) како би се на време открило уколико се власник не придржава обавеза које проистичу из његовог права на опредељење за држање нестерилисаног пса/мачке - јер од једног пара нестерилисаних паса и њиховог потомства настаје за 5 год 67.000 нових јединки, а у случају мачака 70.000 нових јединки мачака , што би значајно оптеретило градски буџет и стање зоохигијене у граду.

Потребно је што пре донети неопходне скупштинске одлуке и да се горе поменути послови повере ЈКП „Комуналац“ а у ЈКП „Комуналац“ извршити припреме за унапређење поменуте службе како би по доношењу скупштинске одлуке иста могле бит примењене.

На овај начин,

1. Склањањем паса/мачака са јавних површина, смештањем у делта азил : елиминише се опасност од уједања грађана и плаћање одштетних захтева уједеним грађанима, нестаје, те као ствака, која оптерећује буџет града, не постоји већ прве наредне године након склањања свих паса /мачака са улица што је могуће остварити у првих 12 месеци, а не постоји ни свих следећих година. Стога се на рачун тих буџетских средстава Град може одредити да већ у овој години, како би заштитио

-и грађане,

-и животиње

-и градски буџет да започне реализацију Програма контроле и смањења бројности популације превентивом нежељених рођења животиња - стерилизацијом власничких и невластничких паса/мачака и склањање уличних паса/мачака у делта азил којег је могуће изградити за месец дана.

2. Стерилизацијом власничких и невластничких паса/мачака ставља се под контролу и смањује се бројност популације паса/мачака без њиховог убијања – које је у Србији забрањено (Закон о ветеринарству , Закон о заштити добробити , Кривични закон).

3. Микрочиповањем свих паса/мачака нестаје појам непознати власник, те се одговорност према животињама као и одговорност према евентуано уједеним грађанима преноси на стварног власника пса/мачке .

4. Антирабичном вакцинацијом свих паса/мачака нестаје опасност од ширења рабиеса , 100% смртоносне антропозоозе .

5. Едукацијом грађана свих узраста у вези правилног односа према животињама – смањује се склоност ка агресивном понашању на јавном месту и насиље у породици и подстиче саосећајност и одговорност према другоме .

Усвајање и реализација овог Програма допринеће да се на прогресиван, а изнад свега хуман начин промени однос према напуштеним животињама, а самим тим и слика о нама пред јавношћу, као и пред нашим пријатељима који посећују наш град.

**Градоначелник
Слободан Коцић**